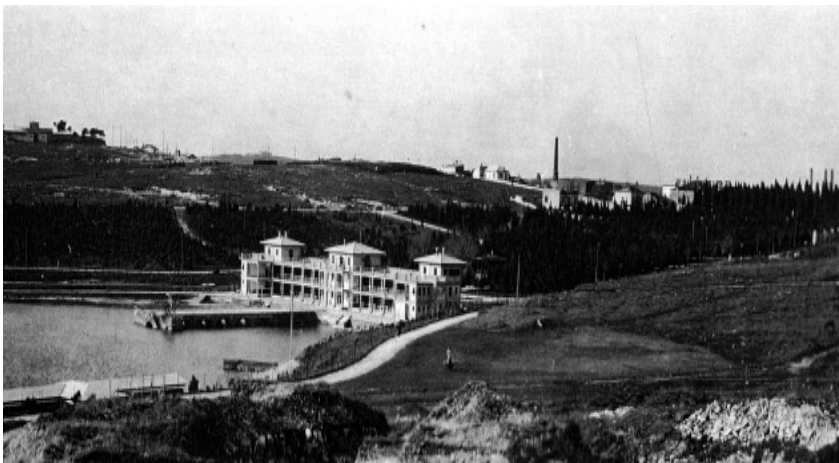

Izložba "Lungomare : dio kolektivne memorije i osjećaja pripadnosti gradu"

POZIV GRAĐANIMA DA DOSTAVE FOTOGRAFIJE SNIMLJENE NA PODRUČJU ŠETALIŠTA UZ MORE I ŠUME LUNGOMARE U PULI, OD VALKANA DO MORNARA

Urbanističkim planom uređenja "Lungomare" Grad Pula je najljepšoj rekreacijskoj zoni grada namijenio drugu ulogu - ulogu lokacije za definitivni smještaj uređaja za pročišćavanje fekalnih voda i smanjivanje površine pod šumom. I ostala rješenja iz prijedloga tog Plana degradiraju rekreacijski potencijal tog područja, njegovu ljepotu i funkciju

Sadili ste borovu šumu? Kao djeca ste se kupali od Valkana do Mornara? Poljubili se prvi puta na Lungomareu, vjenčali se, doživjeli nezaboravne mladenačke trenutke..

Donesite nam svoje fotografije, a mi ćemo od 4. do 17. srpnja 2012. godine organizirati izložbu vaših uspomena.

Pula je nakon velikog egzodusa nakon Drugog svjetskog rata izgubila dobar dio svojih stanovnika. Bilo je potrebno nekoliko generacija rođenih u Puli da se počne obnavljati ta izgubljena veza građana s gradom. Malo je mjesta u Puli koja čuvaju

Budući da javna rasprava o sudbini Lungomarea nije nikada organizirana, pozivamo vas da se izjasnite svojim "povijesnim fotografijama" s Lungomarea. Recite svojim slikama što vam Lungomare znači, što Lungomare znači za povijest i budućnost ovog grada!

duh grada, koja su dio upravo te kolektivne memorije i temelj osjećaja pripadnosti. Upravo je to naš Lungomare. On pripada svima nama i otuda i naše pravo da o njemu odlučujemo. A mi želimo da Lungomare bude ponos našeg grada.

Svjedoci smo velikog i snažnog utjecaja privatnih investitora na izradu prostornih planova. Privatni se interes gotovo bez prepreke nameće javnom, a njegovo je lukavstvo u angažiranju sebi sklonih stručnjaka koji vještim govorom i "argumentacijom" opravdavaju zanemarivanje javnog interesa. Profitu nauštrb građana priklanjaju se i neki javni službenici ili političari, osporavajući gra-

đanima legitimitet građanima u odlučivanju o sudbini svog grada. Svrha prostornog planiranja je prvenstveno organizacija prostora kao odgovor na potrebe njegovih stanovnika. Ključni trenutak izrade nekog plana je omogućavanje javnosti izjašnjavanje o ključnim temama koje

će utjecati na njihov život tj. participacija građana u definiranju prostora.

Odaberite nekoliko najboljih fotografija, donesite nam ih u Zelenu Istru ili kvalitetne skenove pošaljite na adresu udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr najkasnije do 20. lipnja 2012.

godine. Molimo vas da, ukoliko znate, uz fotografiju navedete i godinu te u par riječi što je ili tko na fotografiji.

Za Sisplac i Zelena Istra

Kamenolomi u Istri : još jedna pobjeda građana na sudu

Još jedan dokaz kako jedinice lokalne uprave mimo propisa pogoduju vlasnicima kamenoloma i kako Ministarstvo za zaštitu okoliša, nadležno za procjenu utjecaja na okoliš, izdaje nezakonita rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš koje onda postaju temelj za nezakonite lokacijske dozvole.

Iz ovih prvih riječi moglo bi se raditi o mnogim kamenolomima u Istri. Puno puta su nas stanovnici pogođeni otvaranjem ili radom kamenoloma u susjedstvu obavještavali o "namještanju" prostornih planova i postupaka procjene utjecaja na okoliš. Ovaj se specifični slučaj, međutim, odnosi na kamenolom Sandarovo u mjestu Kurili u Općini Kanfanar.

Dana 5. siječnja 2012. godine Visoki upravni sud RH poništio je, na temelju tužbe građana, lokacijsku dozvolu Ureda državne uprave u Istarskoj županiji za eksploataciju tehničko-građevnog kamena u eksploatacijskom polju Sandarovo izdanu u prosincu 2007. godine. Lokacijska dozvola je poništena zato što odobrava eksploataciju tehničko-građevnog kamena u površinskom kopu, dok Prostorni plan Općine Kanfanar propisuje isključivo mogućnost podzemnog kopa. Da bi izašli u susret investitoru, Općinsko vijeće Kanfanara izdalo je "autentično tumačenje" svog prostornog plana 2007. godine, tvrdeći da je planom dopuštena i podzemna i nadzemna eksploatacija kamena jer je odredba usmjeravajuća, a ne obavezujuća. Međutim, Sud je utvrdio da se Prostorni plan

ne može autentično tumačiti već samo, eventualno, mijenjati i dopunjavati, što nije učinjeno. Sud je konstatirao i da prostorni planovi imaju snagu podzakonskih propisa, a donositelji podzakonskih propisa nisu ovlašteni za vjerodostojna tumačenja propisa. Zato je Sud presudio da "budući da je neosporno utvrđeno da je Prostornim planom Općine Kanfanar i to odredbama članka 52. stavak 3. i 4. i članka 98. stavak 1. predviđena izrijeком eksploatacija kamena usmjerena na podzemni kop, a kako je točkom 2. osporene lokacijske dozvole određena površinska eksploatacija kamena, to se osporena lokacijska dozvola ne može ocijeniti zakonitom."

Područje općine Kanfanar poznato je po zaista velikom broju kamenoloma. Zatvoreni kamenolomi nisu sanirani. Radi se o velikim štetama za okoliš i prirodu. To je i bio razlog zbog kojeg je u Prostornom planu Općine Kanfanar dana mogućnost isključivo podzemnog kopa za nove kamenolome; podzemnim kopom, naime, negativni se utjecaji na okoliš svode na mnogo manju mjeru. Želeći izaći u susret investitoru "autentičnim tumačenjem", Općinsko vijeće Kanfanara nije se libilo prekršiti zakon i nastaviti uništavati okoliš. Sada kada postoji presuda o protuzakornosti tog čina, za to bi djelo trebali i odgovarati. Kamenolom radi već otprilike godinu dana i učinio je već popriličnu štetu u okolišu. Tko će ju nadoknaditi? Vlasnik kamenoloma? Tko će ga tužiti? Upravo bi lokalna tijela uprave tre-

bala štititi javni interes, no oni često biraju i štite interese pojedinca nanoseći time velike štete zajednici i javnom interesu. Shvaćajući i prije same presude da je "autentično tumačenje", kojim su dopustili površinski kop u kamenolomu Sandarovo, problematično, u 2011. godini načelnik Općine Kanfanar predložio je Izmjene i dopune Prostornog plana Općine koje mijenjaju sporne članke koji su onemogućavali površinski kop. Da ne bi bilo zabune, ovdoga se puta eksplicitno navodi da se u kamenolomu Sandarovo dopušta površinska eksploatacija kamena. Lokalno stanovništvo usprotivilo se toj odluci na javnoj raspravi o prostornom planu 2011. godine. Odluka o izmjenama plana nije još uvijek donesena. Stoga ćemo svim članovima i članicama Općinskog vijeća prije glasovanja o Izmjenama i dopunama PPOK dostaviti ovaj tekst zajedno s presudom kako ne bi mogli reći da su bili prevareni ili da nisu znali za što dižu ruku. U pravilnoj odluci bi im trebao pomoći i čl. 88. Prostornog plana Istarske županije kojim je utvrđeno da se: "...eksploatacija mineralnih sirovina može u prostoru obavljati pod slijedećim općim uvjetima: eksploatacija mineralnih sirovina mora se uskladiti s projekcijama gospodarskog razvoja Županije na taj način da se težište eksploatacije prvenstveno odnosi na kvalitetne sirovine koje mogu čak i u relativno malom obimu eksploatacije postići značajan tržišni rezultat, a prvenstveno se to odnosi na arhitektonsko-građevinski kamen..."

...metode eksploatacija moraju se u najvećoj mjeri prilagoditi ambijentu, a preporučuje se metoda podzemne eksploatacije gdje god je to tehnički izvodivo i tržišno opravdano."

Hoće li se kanfanarska lista sramota, poput uništavanja "Istarskog Stonehengea", prapovijesnog tumula na brdu Maklavun zbog eksploatacije

kamena, produžiti prije svega ovisi o odluci Općinskog vijeća: predsjedniku Josipu Antončiću, potpredsjedniku Renatu Filiću, članovima Nataliji Starčić, Rinu Čekiću, Karli Sošić, Deanu Rabaru, Sebastijanu Mariću, Gaetanu Košari, Renato Filiću, Antonu Modestu, Gracianu Sironiću, Arđeu Petehu, Evelinu Mariću, Silvanu Buriću, te načelniku

Općine Sandru Jurmanu.

Kamenolom Sandarovo danas radi protuzakonito i stoga bi što prije trebalo obustaviti njegov rad i krenuti sa sanacijom.

Dušica Radojčić

Završetak projekta "Reciklirajmo u školi" : pulski osnovnoškolci prikupili 12 tona papira

Naši su vrijedni učenici u sklopu projekta "Reciklirajmo u školi" spasili 24 stabla, uštedili 28.800 hektolitara vode i 57.588 kWh energije

Završna svečanost projekta "Reciklirajmo u školi", koji su u osnovnim školama u Puli provele Zelena Istra i Zadruga osoba s invaliditetom, održana je u 11. svibnja 2012. u Osnovnoj školi Šijana u Puli uz dodjelu nagrada i kulturno-zabavni program. Projekt se nadovezao na kampanju "Razmisli, odvoji, štedi" i imao je za cilj potaknuti učenike i svo školsko osoblje na odvojeno prikupljanje otpada.

U sklopu projekta organizirano je natjecanje svih pulskih osnovnih škola u prikupljanju strog papira. Zelena Istra je osigurala za sve škole kartonske kutije za stari papir i promotivne plakate, a Zadruga osoba s invaliditetom prikupljeni je papir vagala i odvozila. Međuškolsko natjecanje polučilo je impresivan rezultat – prikupljenjo je čak 12 tona papira. OŠ Šijana osvojila je prvo mjesto u natjecanju sakupivši čak 5.870 kg. Drugo mjesto zauzela je OŠ Kaštanjer prikupivši 3.490 kg papira, a treće OŠ Monte Zaro sa 740 kg prikupljenog papira.

Projekt je proveden uz financijsku podršku Ministarstva zaštite okoliša i prirode, a nagrade za najbolje škole osigurali su Grad Pula, Zadruga

osoba s invaliditetom, Metis d.o.o. i Zelena Istra. Pobjednička škola osvojila je projektor i platno, drugoplasirana fotoaparata, dok je nagrada za treće mjesto bio paket štednih žarulja. Sve škole sudionice dobile su godišnju pretplatu na časopis "Drvo znanja".

Za proizvodnju jedne tone papira potrebna su: dva stabla, 240.000 litara vode i 4.799 kWh energije. Prema tome, naši su vrijedni učenici u sklopu projekta "Reciklirajmo u školi" spasili 24 stabla, uštedili 28.800 hektolitara vode i 57.588 kWh energije!

Irena Burba

Zabava i edukacija na jednom mjestu - Šumski Istraživači, priručnik za upoznavanje šumskih zajednica u Istri

"Šumski istraživači" je edukacijsko-istraživački projekt o šumskim zajednicama na području Istarske županije usmjeren prema profesorima biologije i učenicima gimnazijskih usmjerenja u srednjim školama. Edukacija učenika o posebnostima šuma u Istri provodi se uz pomoć "Priručnika za upoznavanje šumskih zajednica u Istri - Šumski Istraživači". Priručnik je rezultat radionice na kojoj su sudjelovali predstavnici Zelene Istre, profesori biologije iz 8 istarskih gimnazija te stručni suradnici na projektu - Hrvatski šumarski institut, Centar za općekorisne funkcije šuma Pazin i Javna ustanova Natura Historica.

Ovim je projektom i priručnikom Zelena Istra ostvarila tri osnovna ci-

lja koja su ujedno i bila motivacija za pisanje i prijavljivanje projekta Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta: 1. promicanje odgoja i obrazovanja o očuvanju prirode te poticanje profesora na uključivanje tema ekologije i znanosti o šumama u nastavne i izvannastavne aktivnosti; 2. interaktivna edukacija učenika u srednjim školama koji će kroz formu grupnog rada, radionica, terenske nastave razviti i razvijati pozitivne obrasce ponašanja prema zaštiti šumskih krajolika i prirode općenito; 3. jačanje međusektorske suradnje između Zelene Istre kao nevladine udruge za zaštitu okoliša te škola i ostalih javnih institucija.

Iza naslova "Šumski Istraživači, priručnik za upoznavanje šumskih za-

jednica u Istri" kriju se teme koje će učenicima približiti bogatstvo, ljepote i raznolikost istarskih šuma, ali i nadopuniti već postojeća znanja. Sukladno tome obrađene su iduće teme: "Šumski ekosustavi u Istri", "Općekorisne funkcije šuma", "Zaštićene i ugrožene šumske vrste i područja u Istri" i "Kako voljeti šumu". Unutar svake teme nalazi se i rubrika pod nazivom "Jeste li znali?!" u kojoj su zastupljene razne zanimljivosti o istarskim šumama, a priručnik je obogaćen fotografijama i adresama zanimljivih internetskih stranica. Primjerice, u rubrici Jeste li znali?! govori se o posebnostima istarskog tartufa i gljivama istarskih šuma, hrastu plutnjaku, korisnosti mrtvog drva, samoniklom i ljekovitom bilju te vrijednostima i karakteristikama ostalih pripadnika flore i faune. Priručnik također sadrži i 10 radnih zadataka za grupni rad učenika izvan učionice biologije, kao što su izrada herbarija, mjerenje visine drveta, određivanje kiselosti tla ili osmišljavanje najrazličitijih recepata od samoniklog i jestivog bilja prikupljenog u šumi ili livadi u blizini šume.

S ciljem da priručnik postane obvezatni materijal tijekom redovnih sati biologije u istarskim gimnazijama, uz isti je ponuđen i CD s cjelokupnim tekstovima i radnim zadacima koje će učenici moći prema potrebi printati ili spremati na svoja računala, odnosno svakodnevno ili tijekom nastave koristiti prilikom upoznavanja istarskih šuma. Upoznavanje učenika 8 istarskih gimnazija s priručnikom proveli smo tijekom mjeseca svibnja 2012. godine.

Rudija Pavličević

U mjesecu svibnju primili smo ukupno 21 prijavu građana na Zeleni telefon. Od toga : otpad 6, vode 4, životinje 3, zelenilo 2, zrak 2, šume 2, razno 1.

Općina Medulin prekršila Zakon o otpadu – samo privremeno

Putem Zelenog telefona dobili smo prijavu građana o devastaciji dijela borove šume i zelene površine kod Medulina. Odlaskom na teren za-

tekli smo stravičan prizor onečišćenja crnom smrdljivom masom čije porijeklo nismo odmah mogli utvrditi. Naknadno smo saznali da

se radi o mulju iz medulinske rive. To je već druga prijava zbog odlaganja mulja iz medulinske rive (na dvije različite lokacije). Novoprijavljena lokacija nalazi se na Medulinskoj cesti, iza druge rampe koja vodi prema sportskom aerodromu na neograđenoj zelenoj površini usred borove šume. Sasvim je jasno da to ne može biti primjerena lokacija za odlaganje takve vrste potencijalno opasnog otpada. Stoga ne čudi što su građani zabrinuti i što su nas učestalo zvali u vezi ovog slučaja.

Informacije smo zatražili od Općine Medulin, Zavoda za javno zdravstvo, a slučaj smo prijavili i Inspekciji zaštite okoliša. Od Općine Medulin i općinske tvrtke Buža d.o.o. dobili smo odgovor u kojem stoji da je prije bilo kakvog zahvata napravljena Studija procjene utjecaja na morski okoliš produbljivanja luke Medulin kao i mogućnost odlaganja iskopanog materijala u more ili na kopno. Osnovnu karakterizaciju mulja izradio je Zavod za javno zdravstvo Istarske županije. Međutim, Zavod za javno zdravstvo obavijestio nas je da su analizu mulja izradili prema parametrima iz Pravilnika koji se odnosi na načine i uvjete odlaganja otpada na odlagališta otpada. ***"Znači rezultati i mišljenje odnose se na mogućnost odlaganja na službena odlagališta otpada, a ne na javne površine"***- stoji u dopisu. Uz to, dodaju, Zavod za javno zdravstvo IŽ ne raspolaže podacima o kasnijim mjestima odlaganja mulja koji dolaze na ispitivanje budući da to nije njihov djelokrug. Općina Medulin pravda se na sljedeći neprihvatljivi način: *"Zbog vremenskih uvjeta, sporog sušenja mu-*

lja i početka turističke sezone, kao i nemogućnosti deponiranja tako tekućeg - neprosušenog mulja na odlagalište komunalnog otpada, primorani smo odložiti isti radi daljnjeg prosušivanja na neko prihvatljivije mjesto u odnosu na mjesto gdje se do tad nalazilo (na Rivi)." Znamo da ispusti kanalizacije u Medulinu idu direktno u more i da je more na rivi

onečišćeno i motornim uljima i naftom barki pa je mala vjerojatnost da je mulj bezopasan po okoliš. Okoliš borove šumice je samim odlaganjem mulja devastiran; i da mulj nema štetnih spojeva, i dalje takvo mjesto nije primjereno za odlaganje otpada. Odlaganjem mulja na toj lokaciji **prekršen je Zakon o otpadu** (NN 178/04), prema kojem

se otpad smije skladištiti, oporabljivati i/ili zbrinjavati samo u građevinama i uređajima određenima za tu namjenu. Očekujemo odgovor i primjerene mjere Inspekcije zaštite okoliša, koja je napravila očevid na terenu, zbog takvog neodgovornog ponašanja.

Irena Burba

Aktivnosti Zelene Istre financijski podržavaju

ISTARSKA REGIONE
ŽUPANIJA ISTRIANA

GRAD PULA
CITTÀ DI POLA

Impressum:

Udruga Zelena Istra, Gajeva 3, Pula

tel./fax. 052/ 506 065; website: www.zelena-istra.hr

e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr

Digitalnu verziju mjesečnika ZInfo dostavljamo svim članovima i članicama Zelene Istre i svim jedinicama lokalne uprave u Istarskoj županiji, a tiskanu verziju dostavljamo poštom članovima i članicama udruge koji nemaju pristup internetu. Tiskanu verziju možete pronaći početkom svakog mjeseca u pulskoj Gradskoj knjižnici i čitaonici i Čitaonici kluba umirovljenika. Arhivu ZInfo-a od 2006. godine pohranjujemo na internetskim stranicama udruge <http://www.zelena-istra.hr/zinfo/>. Ukoliko želite da i vama dostavljamo mjesečnik putem e-maila, javite nam na telefon 052/506 065 ili se prijavite direktno na našim internet stranicama. Također, ukoliko iz nekog razloga želite prestati primati ZInfo na svoju e-mail ili kućnu adresu, molimo Vas da nas o tome obavijestite.